

Παράγοντες που επηρεάζουν την πρόθεση των ευπαθών ομάδων να εμβολιαστούν κατά της εποχικής γρίπης

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ πραγματοποίησε μια μελέτη για να διερευνήσει τους παράγοντες που επηρεάζουν την πρόθεση των ευπαθών ομάδων να εμβολιαστούν κατά της εποχικής γρίπης. Η εποχική γρίπη προκαλεί αρκετά προβλήματα στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και στους πάσχοντες από χρόνια νοσήματα, όπως π.χ. νοσήματα του καρδιαγγειακού και αναπνευστικού συστήματος, μεταβολικά νοσήματα, αιματολογικά νοσήματα κ.ά. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι επιπλοκές της γρίπης στις ευπαθείς ομάδες είναι τρεις φορές συχνότερες σε σχέση με τους υγιείς.

Πρόκειται για την πρώτη ερευνητική προσπάθεια διεθνώς στο συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα και η μελέτη έχει δημοσιευτεί στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό “Vaccines”. Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι ελεύθερα προσβάσιμο στον σύνδεσμο <https://doi.org/10.3390/vaccines11020331>. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε από τον Επίκουρο Καθηγητή **Πέτρο Γαλάνη**, την υποψήφια Διδάκτορα **Αγλαΐα Κατσιρούμπα** (νοσηλεύτρια ΠΕ, MSc), τις Καθηγήτριες **Δάφνη Καϊτελίδου** και **Παναγιώτα Σουρτζή**, την Επίκουρη Καθηγήτρια **Όλγα Σίσκου** και τη Διδάκτορα **Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου**.

Το δείγμα της μελέτης περιλάμβανε 254 άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών ή/και πάσχοντες από κάποιο χρόνιο νόσημα. Τα χρόνια νοσήματα που συμπεριλήφθηκαν στην μελέτη ήταν τα εξής: άσθμα, διαβήτης, καρδιαγγειακό νόσημα, εγκεφαλικό επεισόδιο, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, νοσήματα του ήπατος, νευρολογικά νοσήματα, ασθενείς με HIV και ασθενείς με αυτοάνοσα νοσήματα. Όλοι οι συμμετέχοντες είχαν εμβολιαστεί πλήρως με το αρχικό σχήμα εμβολιασμού κατά της COVID-19. Τα δεδομένα της μελέτης συλλέχθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2022, ενώ στις 3 Οκτωβρίου είχε ανακοινωθεί η δυνατότητα δωρεάν λήψης του εμβολίου κατά της γρίπης.

Η μέση ηλικία των συμμετεχόντων ήταν 44,9 έτη και το 78,7% ήταν γυναίκες. Το 64,6% των συμμετεχόντων είχαν προσβληθεί από τον κορωνοϊό κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Το 89,8% των συμμετεχόντων είχαν ήδη λάβει και μια αναμνηστική δόση κατά της COVID-19.

Η μελέτη ανέδειξε την χαμηλή πρόθεση των ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες να εμβολιαστούν κατά της εποχικής γρίπης τον χειμώνα του 2022. Αναλυτικότερα, το 39,4% δήλωσαν πρόθυμοι να εμβολιαστούν, ενώ το 26,8% δήλωσαν αβέβαιοι και το 33,9% δήλωσαν απρόθυμοι.

Η κόπωση των συμμετεχόντων εξαιτίας της πανδημίας κυμαίνονταν σε μέτρια επίπεδα, όπως επίσης και το άγχος και η κατάθλιψη που βιώνουν. Επιπλέον, η κοινωνική υποστήριξη των συμμετεχόντων βρισκονταν σε υψηλά επίπεδα, ενώ η ψυχική τους ανθεκτικότητα κυμαίνονταν σε μέτρια επίπεδα.

Στην μελέτη αυτή, βρήκαμε ότι τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και όσοι είχαν μεγαλύτερη οικογενειακή υποστήριξη ήταν και περισσότερο πρόθυμα να εμβολιαστούν κατά της γρίπης τον χειμώνα του 2022. Επιπλέον, μεγαλύτερη πρόθεση εμβολιασμού εκδηλώθηκε και από τους συμμετέχοντες που είχαν λάβει μια αναμνηστική εμβολιαστική δόση κατά της COVID-19. Στον αντίποδα, η πρόθεση εμβολιασμού κατά της γρίπης ήταν μειωμένη σε όσους είχαν εμφανίσει περισσότερες ανεπιθύμητες ενέργειες έπειτα από τον εμβολιασμό κατά της COVID-19 και σε όσους είχαν υποστεί μεγαλύτερη κόπωση εξαιτίας της εφαρμογής των μέτρων προστασίας κατά του κορωνοϊού.

Η πρόθεση των ευπαθών ομάδων να εμβολιαστούν κατά της γρίπης είναι χαμηλή. Στην μελέτη μας, το 39,4% των συμμετεχόντων δήλωσαν πρόθυμοι να εμβολιαστούν, ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας στοχεύει στον εμβολιασμό τουλάχιστον του 75% των ηλικιωμένων. Η εύρεση των παραγόντων που επηρεάζουν την απόφαση των ευπαθών ομάδων να εμβολιαστούν κατά της γρίπης είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς θα δώσει τη δυνατότητα να διαμορφωθούν οι κατάλληλες προσεγγίσεις για θετικότερη στάση απέναντι στον εμβολιασμό. Μάλιστα, έπειτα από δυο χειμωνιάτικες περιόδους με περιορισμένη μεταδοτικότητα του ιού της γρίπης εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας, ο φετινός χειμώνας αναμένεται δυσκολότερος ως προς τη γρίπη. Το γεγονός αυτό καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη για εμβολιασμό των ευπαθών ομάδων στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες της γρίπης. Απαιτείται η διαμόρφωση και η υιοθέτηση κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο την καλύτερη ενημέρωση για τα εμβόλια, την αύξηση της εμπιστοσύνης στις δημόσιες αρχές και τους επιστήμονες υγείας και την αποτελεσματική διαχείριση των ψευδών ειδήσεων και των θεωριών συνωμοσίας.